

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัส และอาการไม่พึงประสงค์ของผู้ป่วยเอดส์ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย โดยการสัมภาษณ์ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษานาน 12 เดือนขึ้นไป จำนวน 265 ราย ณ คลินิกพิเศษ ทุกวันพฤหัสบดี ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม 2548 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ยินดีและสมัครใจให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ จำนวน 126 ราย ส่วนผู้ป่วยจำนวน 39 รายไม่ยินดีให้สัมภาษณ์ เนื่องจากมีฐานะ และผู้ป่วยจำนวน 100 รายไม่มาตรวจตามนัดในวันที่ทำการเก็บข้อมูล โดยผลการศึกษาแสดงไว้เป็น 6 ส่วนดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ข้อมูลการติดเชื้อและการรับการรักษาของกลุ่มตัวอย่าง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
4. เวลาและความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัส
5. ปัญหาและอุปสรรคต่อการรับประทานยาต้านไวรัสและการมาตรวจตามนัด
6. ข้อมูลด้านสุขภาพ
7. กราฟแสดงระดับภูมิคุ้มกันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเดือนที่รับประทานยาต้านไวรัส
8. กราฟแสดงนำหน้าตัวของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการรับประทานยาต้านไวรัส

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทั้งหมด 126 ราย เพศหญิง ร้อยละ 62.7 เพศชาย ร้อยละ 37.3 อายุเฉลี่ย 36.4 ปี (SD = 6.5 ปี) ส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน คือช่วง อายุ 25 ถึง 34 ปี ร้อยละ 35.7 และ ช่วง 35 ถึง 44 ปี ร้อยละ 52.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.1 มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และ ร้อยละ 46.8 มีคู่สมรส ส่วน ร้อยละ 42.9 มีสถานภาพเป็นหม้าย หย่าและแยกกันอยู่ นอกจากนี้ ร้อยละ 64.3 มีบุตรที่อยู่ในความดูแลซึ่งอายุบุตรคนสุดท้ายที่ยังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.0

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 73.0 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ซึ่งร้อยละ 94.4 ประกอบอาชีพที่ไม่ต้องอาศัยทักษะ เช่น รับจ้าง ก่อสร้าง ทำไร่ ทำนา มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว เท่ากับ 4,111.9 บาทต่อเดือน (SD = 2,739.3 บาท) โดยรายได้มีความแตกต่างกันมาก คือรายได้ต่ำสุด เท่ากับ 1,000 บาทและสูงสุดถึง 20,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.7 มีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคเป็นหลักประกันสุขภาพ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	47	37.3
หญิง	79	62.7
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 25	3	2.4
25-34	45	35.7
35-44	66	52.4
45 ขึ้นไป	12	9.5
อายุเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	36.4	(6.5)
ที่อยู่		
อำเภอเมืองเชียงราย	116	92.1
อำเภออื่นในจังหวัดเชียงราย	10	7.9
สถานภาพสมรส		
โสด	13	10.3
คู่	59	46.8
หม้าย หย่า แยกกันอยู่	54	42.9
จำนวนบุตรที่อยู่ในความดูแล (คน)		
ไม่มีบุตร	45	35.7
มี	81	64.3
1	(52)	(64.2)
2	(25)	(30.9)
3	(4)	(4.9)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุบุตรคนสุดท้อง (ปี)		
1-5	5	6.2
6-10	30	37.0
11-15	27	33.3
16-25	15	18.5
26 ปีขึ้นไป	4	5.0
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนในระบบ	7	5.6
ประถมศึกษา	92	73.0
มัธยมศึกษา	20	15.8
อุดมศึกษา	7	5.6
อาชีพ		
ไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา)	1	0.8
ไม่มีทักษะ	119	94.4
กึ่งทักษะ	6	4.8
รายได้ต่อเดือน (บาท)		
1,000-1,999	16	12.7
2,000-2,999	22	17.5
3,000-3,999	27	21.4
4,000-4,999	17	13.5
5,000-5,999	21	16.7
6,000 ขึ้นไป	23	18.3
ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	4,111.9	(2,739.3)
หลักประกันสุขภาพ		
บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	113	89.7
ประกันสังคม	7	5.5
อื่น ๆ (สิทธิสวัสดิการข้าราชการ บัตรบุคคลพื้นที่สูง)	6	4.8

2. ข้อมูลการติดเชื้อและการรับการรักษาของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.1 ตรวจพบว่าติดเชื้อเอชไอวีน้อยกว่า 5 ปี และร้อยละ 34.9 ช่วงระยะเวลาที่ตรวจพบว่าติดเชื้ออยู่ในช่วง 5 ถึง 10 ปี ส่วนร้อยละ 19.0 เป็นผู้ที่ตรวจพบว่าติดเชื้อมานานกว่า 10 ปี

ก่อนเข้ารับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 83.3 เป็นผู้ป่วยที่มีอาการของโรคเอดส์ และร้อยละ 16.7 เป็นผู้ป่วยเอดส์เต็มขั้น โดยร้อยละ 4.8 มีน้ำหนักตัวก่อนรับประทานยาต้านต่ำกว่า 35 กิโลกรัม ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.9 มีน้ำหนักตัวอยู่ในช่วง 35 ถึง 49.9 กิโลกรัม ที่เหลือร้อยละ 33.3 มีน้ำหนักตัวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของคนไทย (ค่าเฉลี่ย ดัชนีมวลกายก่อนรับประทานยาเท่ากับ 17.8 kg/m^2) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.9 รายงานว่าเคยมีโรคติดเชื้อฉวยโอกาสก่อนรับประทานยาต้านไวรัส อย่างน้อย 1 โรค โรคที่มีการรายงานมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ เชื้อรา ปอดอักเสบพีซีพี และ วัณโรค ร้อยละ 25.9 ร้อยละ 22.2 และ ร้อยละ 21.3 ตามลำดับ ส่วนระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างได้รับยาต้านไวรัสนาน มากกว่า 4 ปี พบเพียง ร้อยละ 0.8 แต่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.2 รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสอยู่ในช่วงเวลา 1-4 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

ข้อมูลการติดเชื้อและการรับการรักษาของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ติดเชื้อ		
ไม่ถึง 5 ปี	58	46.1
5-10 ปี	44	34.9
มากกว่า 10 ปี	24	19.0
สภาพการติดเชื้อเมื่อเข้ารับการรักษา		
ผู้ติดเชื้อมีอาการ	105	83.3
ผู้ป่วยเอดส์	21	16.7
น้ำหนักตัวก่อนเข้ารับการรักษา (กิโลกรัม)		
ต่ำกว่า 35	6	4.8
35-49.9	78	61.9
50-64.9	36	28.5
65 ขึ้นไป	6	4.8
การติดเชื้อฉวยโอกาสก่อนเข้ารับการรักษา		
ไม่มี	48	38.1
มี	78	61.9
ปอดอักเสบ (Pneumocitis Carrinii Pneumonia)	(24)	(22.2)
วัณโรค	(23)	(21.3)
สมองอักเสบ	(16)	(14.8)
เชื้อรา	(28)	(25.9)
โรคติดเชื้อ Penicillosis	(1)	(0.9)
ผื่นคัน (Pruritic Papule Eruption)	(10)	(9.3)
เริ่มที่ปาก	(2)	(1.9)
งูสวัด	(2)	(1.9)
ท้องร่วง	(1)	(0.9)
เชื้อราในกระเพาะอาหาร	(1)	(0.9)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส		
1-2 ปี	82	65.1
3-4 ปี	43	34.1
มากกว่า 4 ปี	1	0.8

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

จากการศึกษาพบว่า สูตรยาต้านไวรัสที่กลุ่มตัวอย่าง รับประทานมากที่สุด 3 อันดับแรก คือสูตรGPO-vir สูตรCombiv (AZT+3TC) + NVP และสูตร d4T+3TC+EFV ร้อยละ 65.9 ร้อยละ 8.7 และ ร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

สำหรับอาการไม่พึงประสงค์จากการรับประทานยาต้านไวรัสที่กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 36.5 รายงานมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ เวียนศีรษะ ร้อยละ 22.2 คลื่นไส้อาเจียน ร้อยละ 20.8 ผื่นคัน ร้อยละ 18.0 ไขมันย่ำที่ ร้อยละ 8.3 และอ่อนเพลีย ร้อยละ 8.3 ของผู้ที่รายงานว่ามีอาการไม่พึงประสงค์จากการรับประทานยา ทั้งนี้อาการไม่พึงประสงค์ที่กลุ่มตัวอย่างรายงานจะเกิดขึ้นในช่วง 1 ถึง 2 เดือนแรกของการรับประทานยาหรือมากกว่าในบางราย แต่จะมีอาการดีขึ้นเมื่อมาพบแพทย์ และได้รับการแก้ไข

แต่อย่างไรก็ตามการรายงานของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาการไม่พึงประสงค์จากยาต้านไวรัส และแพทย์ได้ปรับเปลี่ยนสูตรยาให้ โดยสูตรที่มี ผู้มีอาการไม่พึงประสงค์มากที่สุด 3 อันดับแรกคือ สูตร GPO-vir ร้อยละ 47.6 สูตร d4T + ddI + EFV ร้อยละ 14.3 และสูตร AZT + 3TC + (SQV/RTV) ร้อยละ 9.4 ของ ผู้ที่เปลี่ยนสูตรยา (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
การรับประทานยาต้านไวรัส (สูตรยา)		
1. Combid (AZT + 3TC) + NVP	11	8.7
2. AZT + ddI + NVP	1	0.8
3. AZT+ 3TC +EFV	4	3.2
4. d4T + ddI + EFV	1	0.8
5. AZT + 3TC + (SQV/RTV)	4	3.2
6. d4T+ddI +(SQV/RTV)	0	0
7. AZT + 3TC + (IDV/RTV)	2	1.6
8. d4T + ddI + (IDV/RTV)	1	0.8
9. d4T + 3TC + (IDV/RTV)	4	3.2
10. 3TC + EFV+ (IDV/RTV)	2	1.6
11. 3TC + NPV+(IDV/RTV)	2	1.6
12. d4T + 3TC + EFV	9	7.0
13. GPO-vir	83	65.9
14. EFV + IDV + RTV	2	1.6
อาการไม่พึงประสงค์จากการรับประทานยาต้านไวรัส		
ไม่มี	80	63.5
มี (n = 72 อาการ)	46	36.5
ผื่นแพ้รุนแรง	(2)	(2.8)
ตับอักเสบ (Hepatitis)	(4)	(5.6)
ไขมันย้ายที่ (Lipodystrophy)	(6)	(8.3)
ซีด (Anemia)	(1)	(1.4)
เวียนศีรษะ	(16)	(22.2)
อ่อนเพลีย	(6)	(8.3)
คลื่นไส้ อาเจียน	(15)	(20.8)
ใจสั่น	(2)	(2.8)
ผื่นร่าย	(1)	(1.4)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ผิวคล้ำ,ไหม้	(2)	(2.8)
ผื่นคัน	(13)	(18.0)
ง่วงนอน	(2)	(2.8)
ชาขาทั้ง 2 ข้าง	(1)	(1.4)
ท้องอืด	(1)	(1.4)
การปรับเปลี่ยนสูตรยา		
ไม่เปลี่ยน	105	83.3
เปลี่ยน จากสูตร	21	16.7
สูตร 1 Combid (AZT + 3TC) + NVP	(1)	(4.8)
สูตร 4 d4T + ddI + EFV	(3)	(14.3)
สูตร 5 AZT + 3TC +(SQV/RTV)	(2)	(9.4)
สูตร10 3TC + EFV+ (IDV/RTV)	(1)	(4.8)
สูตร11 3TC + NPV+(IDV/RTV)	(1)	(4.8)
สูตร12 d4T + 3TC + EFV	(3)	(14.3)
สูตร13 GPO-vir	(10)	(47.6)

4. เวลาและความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัส

ยาต้านไวรัสที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.2 รับประทานมีเวลาห่างกัน 12 ชั่วโมง (เช้า-เย็น) อย่างเคร่งครัด และมีเพียง ร้อยละ 0.8 เท่านั้นที่รับประทานตามมื้ออาหาร เช้า-เย็น แต่ไม่ใช่ ทุก 12 ชั่วโมง คือ สูตร d4T + ddI + EFV และยาต้านไวรัสสูตรที่มี ยา EFV รวมอยู่ด้วยนั้น ต้องรับประทานมื้อก่อนนอนด้วย อาจเพราะลดการเกิดอาการไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง รับประทานทั้งหมด จำนวน 18 ราย เนื่องจากความเคร่งครัดต่อเวลาอย่างมาก จึงเป็นสาเหตุให้กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.6 รับประทานยาไม่ตรงเวลาที่กำหนดไว้ ในจำนวนนี้ ร้อยละ 44.6 รับประทานยาเกินเวลาที่กำหนดไว้แต่ไม่ถึง 15 นาที ส่วน ร้อยละ 15.4 รับประทานยาเกินกำหนดเวลา 15 นาทีแต่ไม่ถึง 30 นาที และร้อยละ 40.0 รับประทานยาเกินเวลาที่กำหนดมากกว่า 30 นาที

อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบเกณฑ์มาตรฐานความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัส ซึ่งกำหนดไว้ว่า การรับประทานยาสามารถเกินเวลาได้ไม่เกิน 30 นาที และลืมรับประทานได้ไม่เกิน 3 ครั้ง ต่อ เดือน ผลการศึกษานี้พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 79.4 รับประทานยาต้านไวรัสตรงเวลา ร้อยละ 20.6 รับประทานยาไม่ตรงเวลาที่กำหนดไว้เกิน 30 นาที และใน 1 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 7.1 ลืมรับประทานยาเพียงรายละ 1 ครั้งเท่านั้น ดังนั้นภาพรวมของความร่วมมือในการมารับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส ของ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 100.0 อยู่ในเกณฑ์ดี (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

เวลาและความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัส

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เวลาในการรับประทานยาต้านไวรัส		
ต้องรับประทานห่างกัน 12 ชั่วโมง(เช้า-เย็น)	125	99.2
ต้องรับประทานตามมื้ออาหาร (เช้า-เย็น แต่ไม่ใช่ทุก 12 ชม.)	1	0.8
ต้องรับประทานมือก่อนนอน (EFV)	(18)	(100.0)
การรับประทานยาไม่ตรงกำหนดเวลาใน 1 เดือนที่ผ่านมา		
ไม่เคย	61	48.4
เคย	65	51.6
ไม่ถึง 15 นาที	(29)	(44.6)
15 นาที แต่ไม่ถึง 30 นาที	(10)	(15.4)
มากกว่า 30 นาที	(26)	(40.0)
การลืมรับประทานยาใน 1 เดือนที่ผ่านมา		
ไม่เคย	117	92.9
เคย	9	7.1
จำนวน 1 ครั้ง	(9)	(100.0)
ความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัส		
ตรงเวลา	100	79.4
ไม่ตรงเวลา (มากกว่า 30 นาที)	26	20.6
ความร่วมมือในการมารับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส		
ดี	126	100.0
ไม่ดี	0	0.0

5. ปัญหาและอุปสรรคต่อการรับประทานยาต้านไวรัสและการมาตรวจตามนัด

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.6 ไม่สามารถรับประทานยาได้ตรงเวลาที่กำหนด โดยเหตุผลของ กลุ่มตัวอย่างที่รับประทานยาเกินเวลาที่กำหนด คือ งานยุ่ง ทำงานเพลิน ร้อยละ 64.6 ไม่ได้นำยาติดตัวในเวลาที่ต้องรับประทาน ร้อยละ 21.5 ลืมเวลา ไม่มีนาฬิกาปลุก ร้อยละ 7.7 ตื่นสาย เนื่องจากกำหนดเวลาเข้าเกินไป (6 นาฬิกา) ร้อยละ 4.6 และเมาสุรา ร้อยละ 1.6

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.6 มาตรวจตามนัดทุกครั้ง มีเพียงร้อยละ 2.4 เท่านั้นที่ไม่สามารถมาตามนัดได้ เนื่องจากทำงานขับรถออกต่างจังหวัด ค่าขายต่างจังหวัด และกลับไปเยี่ยมบ้านที่ภาคใต้ แต่ไม่ขาดการรับประทานยา (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5

ปัญหาและอุปสรรคต่อการรับประทานยาต้านไวรัสและการมาตรวจตามนัด

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลหรืออุปสรรคที่ทำให้รับประทานยาไม่ตรงเวลาในแต่ละวัน (65 ราย)		
งานยุ่ง ทำงานเพลิน	42	64.6
ไม่ได้นำยาติดตัวในเวลาที่ต้องรับประทาน (เดินทาง ทำงานก่อสร้าง)	14	21.5
ลืมตื่น ตื่นสาย เข้าเกินไป	3	4.6
ไม่มีนาฬิกาปลุก ลืมเวลา	5	7.7
เมาสุรา	1	1.6
การมาตรวจตามนัดใน รอบ 1 ปี		
มาตามนัดทุกครั้ง	123	97.6
ไม่มาตามนัดทุกครั้ง	3	2.4
ทำงานขับรถ ออก ต่างจังหวัด	(1)	(33.3)
ค่าขายต่างจังหวัด	(1)	(33.3)
กลับไปเยี่ยมบ้านที่ ภาคใต้	(1)	(33.3)

6. ข้อมูลด้านสุขภาพ

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 0.8 มีน้ำหนักตัว หลังรับประทานยาต้านไวรัส ต่ำกว่า 35 กิโลกรัม แต่ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 27.8 มีน้ำหนักตัวอยู่ในช่วง 35 ถึง 49.9 กิโลกรัม ที่เหลือร้อยละ 71.4 มีน้ำหนักตัวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของคนไทย โดยที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 77.7 มีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งร้อยละ 52.4 มีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น ในช่วง 0.1-10 กิโลกรัม ร้อยละ 22.2 มีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น ในช่วง 10.1 ถึง 20 กิโลกรัม และร้อยละ 3.1 น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นในช่วง 20.1-30 กิโลกรัม ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 19.9 มีน้ำหนักตัวลดลง โดยที่ ร้อยละ 18.3 ลดลงในช่วง 0.1-10 กิโลกรัม มีเพียงร้อยละ 1.6 เท่านั้น ที่น้ำหนักลดลง ในช่วง 10.1-20 กิโลกรัม และร้อยละ 2.4 มีน้ำหนักตัวเท่าเดิม

ระดับภูมิคุ้มกันของกลุ่มตัวอย่าง หลังได้รับประทานยาต้านไวรัส ส่วนใหญ่ร้อยละ 97.6 เพิ่มขึ้น โดยที่ ร้อยละ 15.0 เพิ่มขึ้นในช่วง 1-100 เซลล์ต่อไมโครลิตร ร้อยละ 50.0 เพิ่มขึ้น ในช่วง 101-250 เซลล์ต่อไมโครลิตร ร้อยละ 27.8 เพิ่มขึ้นในช่วง 251- 500 เซลล์ต่อไมโครลิตร และ ร้อยละ 4.8 ที่เพิ่มมากกว่า 501 เซลล์ขึ้นไป นอกจากนี้มี กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 2.4 ที่ระดับภูมิคุ้มกันลดลง โดยที่ ร้อยละ 1.6 ลดลง ในช่วง 1-25 เซลล์ต่อไมโครลิตร และมีเพียงร้อยละ 0.8 เท่านั้นที่ระดับภูมิคุ้มกันลดลงในช่วง 26-50 เซลล์ ต่อไมโครลิตร ส่วนระดับภูมิคุ้มกันที่ลดลงมากกว่า 50 เซลล์ต่อไมโครลิตร ไม่พบในการศึกษานี้ (ตารางที่ 6)

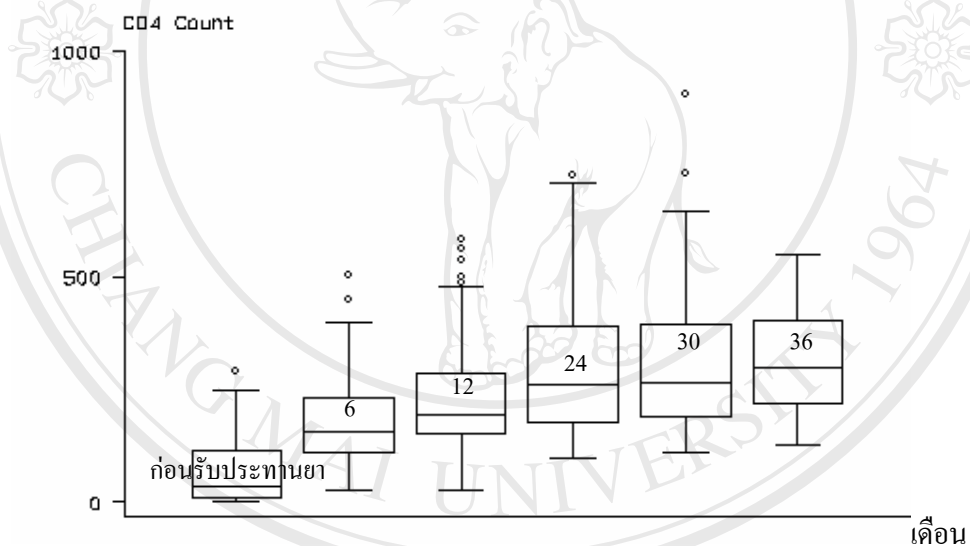
ตารางที่ 6

ข้อมูลด้านสุขภาพ

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
น้ำหนักตัวปัจจุบัน (กิโลกรัม)		
ต่ำกว่า 35	1	0.8
35-49.9	35	27.8
50-64.9	78	61.9
65 ขึ้นไป	12	9.5
การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัว		
น้ำหนักตัวเท่าเดิม	3	2.4
น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น (กิโลกรัม)	98	77.7
0.1-10	(66)	(52.4)
10.1-20	(28)	(22.2)
20.1-30	(4)	(3.1)
น้ำหนักตัวลดลง (กิโลกรัม)	25	19.9
0.1-10	(23)	(18.3)
10.1-20	(2)	(1.6)
การเปลี่ยนแปลงระดับภูมิคุ้มกันครั้งหลังสุดที่ได้รับประทานยาต้านไวรัส		
เพิ่มขึ้น (เซลล์)	123	97.6
1-100	(19)	(15.0)
101-250	(63)	(50.0)
251-500	(35)	(27.8)
501 ขึ้นไป	(6)	(4.8)
ลดลง (เซลล์)	3	2.4
1-25	(2)	(1.6)
26-50	(1)	(0.8)
มากกว่า 50 ขึ้นไป	(0)	(0)

7. ระดับภูมิคุ้มกันของกลุ่มตัวอย่างที่รับประทานยาต้านไวรัสจำแนกตามเดือนที่รับประทานยาต้านไวรัส

ระดับภูมิคุ้มกันของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเข้าการรักษาด้วยยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 68.7 เซลล์ต่อไมโครลิตร (N= 126) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อตรวจซ้ำทุก 6 เดือนหลังรับประทานยา โดยในเดือนที่ 6 ระดับภูมิคุ้มกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 176.0 เซลล์ต่อไมโครลิตร (N= 126) และเดือนที่ 12 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 227.6 เซลล์ต่อไมโครลิตร (N= 126) ส่วนเดือนที่ 24 (N= 73) เดือนที่ 30 (N= 45) และเดือนที่ 36 (N= 19) มีค่าเฉลี่ยระดับภูมิคุ้มกัน เท่ากับ 298.5, 322.9 และ 309.4 เซลล์ต่อไมโครลิตร ตามลำดับ

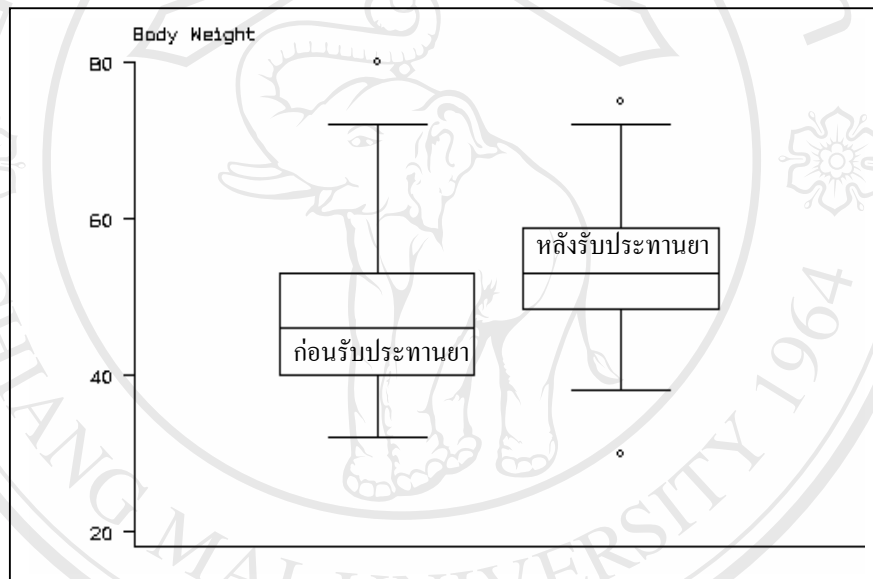

ภาพที่ 1. กราฟ แสดงระดับภูมิคุ้มกันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเดือนที่รับประทานยาต้านไวรัส (N= 126)

8. น้ำหนักตัวของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการรับประทานยาต้านไวรัส

น้ำหนักตัวเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเข้ารับการรักษาดูด้วยยา เท่ากับ 47.4 กิโลกรัม และ ดัชนีมวลกายเฉลี่ยก่อนรับประทานยา เท่ากับ 17.8 kg/m^2 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีรูปร่างผอม เนื่องจากภูมิคุ้มกันบกพร่อง และมีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส ส่วนน้ำหนักเฉลี่ย ปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างหลังจากรับประทานยา เท่ากับ 53.5 กิโลกรัม และดัชนีมวลกายเฉลี่ยหลัง รับประทานยา เท่ากับ 21.0 kg/m^2 ซึ่งถือว่าน้ำหนักตัวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ภาพที่ 2. กราฟแสดงน้ำหนักตัวของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการรับประทานยาต้านไวรัส

(N= 126)